

ԵՐԵՎԱՆԻ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ
ԻՐԱՎԱԳԻՏՈՒԹՅԱՆ ՖԱԿՈՒԼՏԵՏ
ՔԱՂԱՔԱՑԻԱԿԱՆ ԴԱՏԱՎԱՐՈՒԹՅԱՆ ԱՄԲԻՈՆ

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ԾՐԱԳԻՐ

Դասընթաց՝ 1907/B06 Հայաստանի Հանրապետության մաքսային իրավունք

Որակավորման աստիճան՝ բակալավրի կրթական ծրագիր

Կազմեց՝ ԵՊՀ քաղաքացիական դատավարության ամբիոնի դասախոս Տ. Խաչիկյանը

ԵՊՀ ՀՐԱՏԱՐԱԿՉՈՒԹՅՈՒՆ

ԵՐԵՎԱՆ 2016

1907/B06 Հայաստանի Հանրապետության մաքսային իրավունք (2 կրեդիտ)

Շաբաթական 2 ժամ (24 ժամ դասախոսություն, 8 ժամ սեմինար)

7-րդ կիսամյակ, առանց եզրափակիչ գնահատման դասընթաց

1. ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

1.1. Դասընթացի նպատակը. Դասընթացի նպատակն ուսանողներին ծանոթացնելն է ՀՀ մաքսային օրենսդրության հիմունքներին և մաքսային իրավունքի հիմնական ինստիտուտներին:

1.2. Կրթական վերջնարդյունքները. Դասընթացը հաջողությամբ ավարտելու և ստուգման բավարար արդյունքների դեպքում ուսանողը առնվազն պետք է՝

1. կիմանա մաքսային գործի կառուցվածքը և մաքսային օրենսդրության հիմնադրույթները.

2. կիմանա մաքսային օրենսդրության կիրառման առանձնահատկությունները Եվրասիական տնտեսական միության շրջանակներում իրականացվող փոխադարձ և արտաքին առևտրում.

3. կկարողանա համակարգել ու ընդհանրացնել մաքսային-իրավական նորմերը և օգտագործել դրանք գործնական խնդիրների լուծման համար.

4. կկարողանա որոշարկել մաքսային ընթացակարգերի էությունը և մաքսային կոնկրետ իրավահարաբերության նկատմամբ կիրառելի օրինադրույթները.

1.3. Ստուգման և գնահատման եղանակները. Գիտելիքները ստուգվում են 2 ընթացիկ ստուգումների միջոցով, որոնցից յուրաքանչյուրը գնահատվում է առավելագույնը 9 միավոր:

Առաջին ստուգումն իրականացվում է գրավոր ընթացակարգով՝ թեստային առաջադրանքների միջոցով՝ 80 հարց՝ ըստ ճիշտ պատասխանների համար համաձայնորեն սահմանվող 1-9 միավորային սանդղակի: Թեստերը ներառելու են 1-7-րդ թեմաները:

Երկրորդ ստուգումն անցկացվում է բանավոր ընթացակարգով՝ համապատասխան հարցատոմսերով: Հարցատոմսը պարունակում է 3 հարց՝ յուրաքանչյուրը առավելագույնը 3 միավոր: Ստուգումն ընդգրկում է 7-10-րդ թեմաները:

2. ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ՆԿԱՐԱԳՐՈՒԹՅՈՒՆԸ

ԴԱՍԸՆԹԱՑԻ ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆԸ

ԸՆԴՀԱՆՈՒՐ ՄԱՍ ԹԵՄԱ 1

Հայաստանի Հանրապետության մաքսային իրավունքի առարկան, մեթոդները և համակարգը: Մաքսային իրավունքի գիտությունը (2 ժամ դասախոսություն)

1. Հայաստանի Հանրապետության մաքսային իրավունքի կայացման և զարգացման համառոտ պատմական բնութագիրը.

2. Մաքսային իրավունքի առարկան և մեթոդները.
3. Մաքսային իրավահարաբերությունների էությունը, կառուցվածքը և տեսակները.
4. Մաքսային իրավանորմերի գործողությունը ժամանակի ընթացքում, տարածության վրա և ըստ անձանց շրջանակի.
5. Մաքսային իրավունքը՝ որպես գիտություն և ուսումնական դասընթաց: «Մաքսային իրավունք» դասընթացի համակարգը.
6. Մաքսային իրավունքի հարաբերակցությունն իրավունքի այլ ճյուղերի հետ.

Հարցեր 1-4՝ անցկացվում է դասախոսություն համատեղ քննարկման միջոցով: Ուսանողները ներկայանում են նախապես պատրաստված (պահանջվող տեսական նյութը՝ Таможенное право: Учебное пособие / Под ред. В.Г. Драганова М.М. Рассолова -М.: ЮНИТИДАНА, 2001.)

Հարցեր 5-6՝ ուսանողի կողմից ուսումնասիրվում են ինքնուրույն (պահանջվող տեսական նյութը՝ Таможенное право: Учебное пособие / Под ред. В.Г. Драганова М.М. Рассолова -М.: ЮНИТИДАНА, 2001.)

ԹԵՄԱ 2

Մաքսային գործը և մաքսային իրավահարաբերությունների կարգավորման հիմնադրույթները Հայաստանի Հանրապետությունում (2 ժամ դասախոսություն 2 ժամ սեմինար)

1. Մաքսային իրավունքի աղբյուրները: հասկացությունը, համակարգը և իրավաբանական ուժը: Եվրասիական տնտեսական միության մաքսային օրենսդրության կառուցվածքը:
2. «Մաքսային կարգավորում» և «մաքսային գործ» հասկացությունների հարաբերակցությունը.
3. Մաքսային կարգավորման խնդիրներն ու նպատակները.
4. Մաքսային գործի դեկավարումը (կազմակերպումը) և մաքսային մարմինների լիազորությունները. Իրազեկումը և պարզաբանումը՝ որպես մաքսային մարմինների գործունեության հրապարակայնության ապահովման գործիքներ. մաքսային վիճակագրությունը.
5. Մաքսային իրավական հիմնական եզրույթների հասկացութային-իրավական բովանդակությունը.
6. Մաքսային իրավունքի սկզբունքների հասկացությունը, համակարգը և դրանց դասակարգումը.

Հարցեր 1, 2, 5՝ անցկացվում է դասախոսություն համատեղ քննարկման միջոցով: Ուսանողները ներկայանում են նախապես պատրաստված (պահանջվող տեսական նյութը՝ Таможенное право. Учебник для вузов. Отв. редактор проф. Б.Н. Габричидзе. -М.: Издательство БЕК, 1995., Т.Н. Правовые принципы таможенно-тарифного регулирования // Известия высших учебных заведений. Правоведение, 2003, № 1 (246))

Հարցեր 3, 4, 6՝ ուսանողի կողմից ուսումնասիրվում են ինքնուրույն (պահանջվող տեսական նյութը՝ Таможенное право. Учебник для вузов. Отв. редактор проф. Б.Н. Габричидзе. -М.: Издательство БЕК, 1995., Т.Н. Правовые принципы таможенно-

тарифного регулирования // Известия высших учебных заведений. Правоведение, 2003, № 1 (246)

Հարցեր 1, 2, 5, 6՝ սեմինար: Առաջադրված հարցերին տրվող պատասխանների և ներկայացված այլ հանձնարարականների կատարման միջոցով պարզվում է ուսանողի պատրաստվածության աստիճանը:

ԹԵՄԱ 3

Մաքսային գործի բնագավառում գործունեություն իրականացնող իրավաբանական անձինք
(3 ժամ դասախոսություն)

1. Հաշվառումը՝ որպես մաքսային գործի բնագավառում գործելու իրավական նախապայման: ռեեստրի վարումը.
2. Տեղեկատվական համակարգերի, տեխնոլոգիաների և դրանց ապահովման միջոցների կիրառումը՝ որպես մաքսային գործի բնագավառում տեղեկատվության հասանելիության երաշխիք.
3. Մաքսային ներկայացուցիչը՝ որպես մաքսային գործի բնագավառում գործունեություն իրականացնող անձ.
4. Մաքսային փոխադրողը՝ որպես մաքսային գործի բնագավառում գործունեություն իրականացնող անձ: Գործողությունների առանձանահատկությունները ԵՏՍ անդամ չհանդիսացող պետությունից դեպի Հայաստանի Հանրապետություն և ընդհակառակը, ապրանքի տեղափոխման դեպքերում.
5. Ժամանակավոր պահպանման պահեստի կազմակերպիչը՝ որպես մաքսային գործի բնագավառում գործունեություն իրականացնող անձ.
6. Մաքսային պահեստի կազմակերպիչը՝ որպես մաքսային գործի բնագավառում գործունեություն իրականացնող անձ. Մաքսային պահեստի տեսակները.
7. Անմաքս առևտրի խամուրի կազմակերպիչը՝ որպես մաքսային գործի բնագավառում գործունեություն իրականացնող անձ.
8. Լիազորված տնտեսական օպերատորը՝ որպես մաքսային գործի բնագավառում գործունեություն իրականացնող անձ.

Հարցեր 1, 3, 4, 7, 8՝ անցկացվում է դասախոսություն համատեղ քննարկման միջոցով: Ուսանողները ներկայանում են նախապես պատրաստված (պահանջվող տեսական նյութը՝ Бекашев К.А. Моисеев Е.Г. Таможенное право. Учебник, 2-е изд. М.: Проспект, 2008, Таможенное право: Учебное пособие / Под ред. В.Г. Драганова М.М. Рассолова -М.: ЮНИТИДАНА, 2001.,)

Հարցեր 2, 5, 6՝ ուսանողի կողմից ուսումնասիրվում են ինքնուրույն (պահանջվող տեսական նյութը՝ Таможенное право. Учебник для вузов. Отв. редактор проф. Б.Н. Габричидзе. -М.: Издательство БЕК, 1995., Таможенное право: Учебное пособие / Под ред. В.Г. Драганова М.М. Рассолова -М.: ЮНИТИДАНА, 2001. Таможенное законодательство. Гравина А.А., Терешенко Л.К., Шестакова М.П. Практический комментарий. М.: Юристъ, 1997, Бекашев К.А. Моисеев Е.Г. Таможенное право. Учебник, 2-е изд. М.: Проспект, 2008

ԹԵՄԱ 4

Ապրանքների դասակարգման իրավակարգավորման հիմքերը (2 ժամ դասախոսություն)

1. Ապրանքների դասակարգման հասկացությունն ու իրավական նշանակությունը.
2. Եվրասիական տնտեսական միության արտաքին տնտեսական գործունեության ապրանքային անվանացանկը (նոմենկլատուրա), նշանակությունն ու դրա մեկնաբանման առանձնահատկությունները.
3. Ապրանքի ծագման երկրի որոշումը՝ որպես ապրանքի դասակարգման միջոց, և դրա գործնական նշանակությունը.
4. Ապրանքի բավարար վերամշակման չափանիշները և դրա բովանդակությունը.
5. Ապրանքի ծագման երկրի որոշման նկատմամբ իրականացվող հսկողության առանձնահատկությունները.

Հարցեր 1, 2, 3՝ անցկացվում է դասախոսություն համատեղ քննարկման միջոցով: Ուսանողները ներկայանում են նախապես պատրաստված (պահանջվող տեսական նյութը՝ Таможенное право. Учебник для вузов. Отв. редактор проф. Б.Н. Габричидзе. -М.: Издательство БЕК, 1995., Таможенное право: Учебное пособие / Под ред. В.Г. Драганова М.М. Рассолова -М.: ЮНИТИДАНА, 2001.,)

Հարցեր 4, 5՝ ուսանողի կողմից ուսումնասիրվում են հիմնուրույն (պահանջվող տեսական նյութը՝ Таможенное право. Учебник для вузов. Отв. редактор проф. Б.Н. Габричидзе. -М.: Издательство БЕК, 1995., Таможенное право: Учебное пособие / Под ред. В.Г. Драганова М.М. Рассолова -М.: ЮНИТИДАНА, 2001. Таможенное законодательство. Гравина А.А., Терешенко Л.К., Шестакова М.П. Практический комментарий. М.: Юристь, 1997):

ԹԵՄԱ 5

Մաքսային արժեքի էությունն ու որոշման մեթոդիկան (3 ժամ դասախոսություն 2 ժամ սեմինար)

1. Մաքսային արժեքի հասկացությունը ու կառուցվածքը.
2. Մաքսային արժեքի որոշման մեթոդների կիրառման ընդհանուր բնութագիրն ու իրավաչափության վավերապայմանները: Սակագների և առևտրի գլխավոր համաձայնագիրը.
3. Գործարքի գինը՝ որպես ապրանքի մաքսային արժեքի որոշման առաջնային (սկզբնական) մեթոդ.
4. Ապրանքի մաքսային արժեքի որոշումը՝ ըստ նույն ապրանքների գործարքի գնի
5. Ապրանքի մաքսային արժեքի որոշումը ըստ համանման ապրանքների գործարքների գնի.
6. Ապրանքի մաքսային արժեքի որոշումը՝ ըստ Հայաստանի Հանրապետության ներքին շուկայում ապրանքային միավորի իրացման գնի.
7. Ապրանքի մաքսային արժեքի որոշումը՝ ըստ հաշվարկային արժեքի.
8. Ապրանքի մաքսային արժեքի որոշման պահուստային մեթոդը.
9. Մաքսային արժեքի որոշման հետ կապված գործողությունների անգործության բողոքարկման առանձնահատկությունները.

10. Անձնական օգտագործման ապրանքների մաքսային արժեքը.

Հարցեր 1, 2, 3, 8, 10` անցկացվում է դասախոսություն համատեղ քննարկման միջոցով: Ուսանողները ներկայանում են նախապես պատրաստված (պահանջվող տեսական նյութը` Таможенное право: Учебное пособие / Под ред. В.Г. Драганова М.М. Рассолова -М.: ЮНИТИДАНА, 2001., Таможенное законодательство. Гравина А.А., Терешенко Л.К., Шестакова М.П. Практический комментарий. М.: Юристь, 1997):

Հարցեր 4, 5, 6, 7, 9` ուսանողի կողմից ուսումնասիրվում են ինքնուրույն (պահանջվող տեսական նյութը` Таможенное право: Учебное пособие / Под ред. В.Г. Драганова М.М. Рассолова -М.: ЮНИТИДАНА, 2001. Таможенное законодательство. Гравина А.А., Терешенко Л.К., Шестакова М.П. Практический комментарий. М.: Юристь, 1997):

Հարցեր 1, 2, 3, 8, 10` սեմինար: Առաջադրված հարցերին տրվող պատասխանների և ներկայացված այլ հանձնարարականների կատարման միջոցով պարզվում է ուսանողի պատրաստվածության աստիճանը:

ԹԵՄԱ 6

Մաքսային վճարների կազմը, դրանց վճարման կարգը, ապահովումը և բռնագանձումը (2 ժամ դասախոսություն)

1. Մաքսային վճարների համակարգը, վճարողների շրջանակը, վճարման ժամկետներ ու կարգը.
2. Մաքսատուրքի իրավական բնույթը և գանձման առանձնահատկությունները: Մաքսատուրքի տեսակները.
3. Մաքսավճարի իրավական բնույթը և գանձման առանձնահատկությունները
4. Անուղղակի հարկերի վճարման առանձնահատկությունները մաքսային իրավահարաբերություններում.
5. Մաքսատուրքերի, հարկերի և դրամական այլ միջոցների ապահովումը, բռնագանձման և հաշվանցի (վերադարձի) կարգը.
6. Ոչ սակագնային կարգավորման իրավական բնույթը.

Հարցեր 1, 2, 4, 6` անցկացվում է դասախոսություն համատեղ քննարկման միջոցով: Ուսանողները ներկայանում են նախապես պատրաստված (պահանջվող տեսական նյութը` Таможенное право: Учебное пособие / Под ред. В.Г. Драганова М.М. Рассолова -М.: ЮНИТИДАНА, 2001., Таможенное законодательство. Гравина А.А., Терешенко Л.К., Шестакова М.П. Практический комментарий. М.: Юристь, 1997):

Հարցեր 3, 5` ուսանողի կողմից ուսումնասիրվում են ինքնուրույն (պահանջվող տեսական նյութը` Таможенное право: Учебное пособие / Под ред. В.Г. Драганова М.М. Рассолова -М.: ЮНИТИДАНА, 2001. Таможенное законодательство. Гравина А.А., Терешенко Л.К., Шестакова М.П. Практический комментарий. М.: Юристь, 1997):

ԹԵՄԱ 7

Մաքսային հսկողության իրավական բնույթը (3 ժամ դասախոսություն 2 ժամ սեմինար)

1. Մաքսային հսկողության հասկացությունը, խնդիրները և իրականացման սկզբունքները.
2. Մաքսային հսկողության ժամկետները և դրա ներքո գտնվող ապրանքների և տրանսպորտային միջոցների նկատմամբ գործող սահմանափակումները.
3. Մաքսային հսկողության երկուդի համակարգի կիրառման առանձնահատկությունները.
4. Մաքսային հսկողության կառուցակարգերը և դրանց բովանդակությունը.
5. Մաքսային փորձաքննությունները իրականացումը, տեսակները, փորձագետի և մասնագետի իրավական կարգավիճակը.
6. Ապրանքների հանձնումը պետությանը և մաքսային հսկողություն իրականացնելիս ապրանքների և դրանց վերաբերյալ փաստաթղթերի արգելապահման (վերցման) իրավական հիմքերը և դրանց տնօրինումը.

Հարցեր 1, 3, 4, 6` անցկացվում է դասախոսություն համատեղ քննարկման միջոցով: Ուսանողները ներկայանում են նախապես պատրաստված (պահանջվող տեսական նյութը` Տ.Ա.Խաչիկյան, Մաքսային հսկողության իրավական բնույթը // Պետություն և իրավունք, Եր., 2015, № 1 (67), Տ.Ա.Խաչիկյան, Անձնական զննումը` որպես մաքսային հսկողության առանձնահատուկ ձև // Պետություն և իրավունք, Եր., 2015, № 3-4 (69-70), Таможенное право: Учебное пособие / Под ред. В.Г. Драганова М.М. Рассолова -М.: ЮНИТИДАНА, 2001.,:

Հարցեր 2, 5` ուսանողի կողմից ուսումնասիրվում են ինքնուրույն (պահանջվող տեսական նյութը` Տ.Ա.Խաչիկյան, Արտագնա մաքսային ստուգման իրականացման իրավաչափության վավերապայմանները Մաքսային Միության մաքսային օրենսգրքի համատեքստում // ԵՊՀ իրավագիտության ֆակուլտետի ասպիրանտների և հայցորդների գիտական նստաշրջանի նյութերի ժողովածու, Եր., 2016, Таможенное право: Учебное пособие / Под ред. В.Г. Драганова М.М. Рассолова -М.: ЮНИТИДАНА, 2001. Таможенное законодательство. А.А.Костин, Л.Ю.Подойма, комплексный подход к развитию системы управления таможенными рисками в рамках Евразийского экономического союза, Вестник Белгородского университета кооперации, экономики и права. 2015. № 2 (54):

Հարցեր 1, 3, 4, 5` սեմինար: Առաջադրված հարցերին տրվող պատասխանների և ներկայացված այլ հանձնարարականների կատարման միջոցով պարզվում է ուսանողի պատրաստվածության աստիճանը:

ՀԱՏՈՒԿ ՄԱՍ ԹԵՄԱ 8

Հայաստանի Հանրապետության մաքսային սահմանով ապրանքների տեղափոխումը
եվ մաքսագերծումը
(2 ժամ դասախոսություն)

1. Ապրանքների ներմուծումը Հայաստանի Հանրապետություն.
2. Ապրանքների արտահանումը Հայաստանի Հանրապետությունից.
3. Ապրանքների ժամանակավոր պահպանության իրավական հիմքեր, կարգը և ժամանակավոր պահպանման վայրերը.
4. Ապրանքի մաքսային հայտարարագրման նշանակությունը, կարգը և ձևերը.
5. Հայտարարատուն՝ որպես մաքսային գործի բնագավառի հարաբերությունների հիմնական մասնակից: իրավական կարգավիճակը, լիազորությունները.
6. Ապրանքները բաց թողնելը՝ որպես մաքսագերծման ավարտ; իրավական բնույթը, իրավաչափ վավերապայմանները և ժամկետները.
7. Ապրանքի բացառիկ բաց թողնելու հիմքերը.

*Հարցեր 1, 2, 5, 6, 7` անցկացվում է դասախոսություն համատեղ քննարկման միջոցով:
Ուսանողները ներկայանում են նախապես պատրաստված (պահանջվող տեսական նյութը` Таможенное право: Учебное пособие / Под ред. В.Г. Драганова М.М. Рассолова -М.: ЮНИТИДАНА, 2001., Таможенное законодательство. Гравина А.А., Терешенко Л.К., Шестакова М.П. Практический комментарий. М.: Юристь, 1997:*

Հարցեր 3, 4` ուսանողի կողմից ուսումնասիրվում են ինքնուրույն (պահանջվող տեսական նյութը` Таможенное право: Учебное пособие / Под ред. В.Г. Драганова М.М. Рассолова -М.: ЮНИТИДАНА, 2001. Таможенное законодательство. Гравина А.А., Терешенко Л.К., Шестакова М.П. Практический комментарий. М.: Юристь, 1997:

ԹԵՄԱ 9

Մաքսային ընթացակարգերի իրավական բնույթը, տեսակները, պայմանները և մաքսային վճարներով հարկման առանձնահատկությունները (3 ժամ դասախոսություն 2 ժամ սեմինար)

1. Մաքսային ընթացակարգի հասկացությունն ու դասակարգումը.
2. Ներմուծման մաքսային ընթացակարգերը և դրանց բովանդակությունը.
3. Արտահանման մաքսային ընթացակարգերը և դրանց բովանդակությունը.
4. Եվրասիական տնտեսական միության անդամ պետությունների միջազգային պայմանագրերին համապատասխան սահմանվող մաքսային ընթացակարգերը.
5. Մաքսային տարանցումը՝ որպես Եվրասիական տնտեսական միության շրջանակներում ապրանքների ներմուծման և արտահանման ընթացակարգ.
6. Հատուկ մաքսային ընթացակարգերի կիրառման առանձնահատկությունները.

*Հարցեր 1, 2, 3, 5` անցկացվում է դասախոսություն համատեղ քննարկման միջոցով:
Ուսանողները ներկայանում են նախապես պատրաստված (պահանջվող տեսական նյութը` Таможенное право: Учебное пособие / Под ред. В.Г. Драганова М.М. Рассолова -М.: ЮНИТИДАНА, 2001., Таможенное законодательство. Гравина А.А., Терешенко Л.К., Шестакова М.П. Практический комментарий. М.: Юристь, 1997):*

Հարցեր 4, 6` ուսանողի կողմից ուսումնասիրվում են ինքնուրույն (պահանջվող տեսական նյութը` Таможенное право: Учебное пособие / Под ред. В.Г. Драганова М.М. Рассолова -М.: ЮНИТИДАНА, 2001. Таможенное законодательство. Гравина

А.А., Терешенко Л.К., Шестакова М.П. Практический комментарий. М.: Юристь, 1997):

Հարցեր 1, 2, 3, 4, 6` սեմինար: Առաջադրված հարցերին տրվող պատասխանների և ներկայացված այլ հանձնարարականների կատարման միջոցով պարզվում է ուսանողի պատրաստվածության աստիճանը:

ԹԵՄԱ 10

ԱՊՐԱՆՔԻ ԱՌԱՆՁԻՆ ԿԱՏԵԳՈՐԻԱՆԵՐԻ ԿԱՄ ԱՌԱՆՁԻՆ ՍՈՒԲԿԵՏՆԵՐԻ ԿՈՂՄԻՑ ԱՊՐԱՆՔՆԵՐԻ ՏԵՂԱՓՈԽՄԱՆ ՀԵՏ ԿԱՊԿԱԾ ՄԱՔՍԱՅԻՆ ԳՈՐԾԱՌՆՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԻ ԱՌԱՆՁՆԱՀԱՏԿՈՒԹՅՈՒՆՆԵՐԸ (2 ժամ դասախոսություն)

1. Անձնական օգտագործման ապրանքների իրավական նշանակությունը, չափանիշները, տեղափոխման, հայտարարագրման և մաքսային վճարներով հարկման կարգը.
2. Միջազգային փոստային առաքանիով ապրանքների տեղափոխումը և մաքսային վճարներով հարկման կարգը.
3. Միջազգային փոխադրումների մաքսային իրավակարգավորումը.
4. Ապրանքների արտոնյալ տեղափոխման էությունը, հիմքերը և արտոնությունների սուբյեկտները.
5. Մտավոր սեփականության օբյեկտների տեղափոխման մաքսային իրավական կարգավորումը.
6. Ապրանքների տեղափոխումը խողովակաշարային տրանսպորտով և էլեկտրահաղորդման գծերով.
7. Պաշարների տեղափոխման առանձնահատկությունները.

Հարցեր 1, 2, 5, 6, 7` անցկացվում է դասախոսություն համատեղ քննարկման միջոցով: Ուսանողները ներկայանում են նախապես պատրաստված (պահանջվող տեսական նյութը` Таможенное право. Учебник для вузов. Отв. редактор проф. Б.Н. Габричидзе. -М.: Издательство БЕК, 1995., Таможенное право: Учебное пособие / Под ред. В.Г. Драганова М.М. Рассолова -М.: ЮНИТИДАНА, 2001., Таможенное законодательство. Гравина А.А., Терешенко Л.К., Шестакова М.П. Практический комментарий. М.: Юристь, 1997):

Հարցեր 3, 4` ուսանողի կողմից ուսումնասիրվում են ինքնուրույն (պահանջվող տեսական նյութը` Таможенное право. Учебник для вузов. Отв. редактор проф. Б.Н. Габричидзе. -М.: Издательство БЕК, 1995., Таможенное право: Учебное пособие / Под ред. В.Г. Драганова М.М. Рассолова -М.: ЮНИТИДАНА, 2001. Таможенное законодательство. Гравина А.А., Терешенко Л.К., Шестакова М.П. Практический комментарий. М.: Юристь, 1997):

3. ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

ՏԵՍԱԿԱՆ ԱՂԲՅՈՒՐՆԵՐ

1. Таможенное право: Учебное пособие / Под ред. В.Г. Драганова М.М. Рассолова -М.: ЮНИТИДАНА, 2001.
2. Таможенное законодательство. Гравина А.А., Терешенко Л.К., Шестакова М.П. Практический комментарий. М.: Юрист, 1997.
3. Таможенное право. Учебник для вузов. Отв. редактор проф. Б.Н. Габричидзе. -М.: Издательство БЕК, 1995.
4. Таможенное право: Учебник / отв. ред. О.Ю. Бакаева. М.: Норма, 2008.
5. Бакаева О.Ю. Государственный контроль и надзор как основные функции таможенных органов, Ленинградский юридический журнал, 2012, № 4 (30).
6. Таможенные проверки после выпуска товаров: Проблемы процедур, Артемьев А.А. Налоговая политика и практика.
7. Бекашев К.А. Моисеев Е.Г. Таможенное право. Учебник, 2-е изд. М.: Проспект, 2008.
8. Трошкина Т.Н. Правовые принципы таможенно-тарифного регулирования // Известия высших учебных заведений. Правоведение, 2003, № 1 (246).
9. А.А.Костин, Л.Ю.Подойма, комплексный подход к развитию системы управления таможенными рисками в рамках Евразийского экономического союза, Вестник Белгородского университета кооперации, экономики и права. 2015. № 2 (54).
10. Тимошенко И.В. Таможенное право России. Ростов н/Д «Феникс», 2001.
11. Տ.Ա.Խաչիկյան, Մաքսային հսկողության իրավական բնույթը // Պետություն և իրավունք, Եր., 2015, № 1 (67):
12. Տ.Ա.Խաչիկյան, Անձնական զննումը՝ որպես մաքսային հսկողության առանձնահատուկ ձև // Պետություն և իրավունք, Եր., 2015, № 3-4 (69-70):
13. Տ.Ա.Խաչիկյան, Արտագնա մաքսային ստուգման իրականացման իրավաչափության վավերապայմանները Մաքսային Միության մաքսային օրենսգրքի համատեքստում // ԵՊՀ իրավագիտության ֆակուլտետի ասպիրանտների և հայցորդների գիտական նստաշրջանի նյութերի ժողովածու, Եր., 2016:

ՆՈՐՄԱՏԻՎ-ԻՐԱՎԱԿԱՆ ԱԿՏԵՐ և ՊՐԱԿՏԻԿԱՅԻ ՆՅՈՒԹԵՐ

1. Հայաստանի Հանրապետության 1995թ. Սահմանադրությունը (2005թ. փոփոխություններով) 2015թ. խմբագրությամբ.
2. Եվրասիական տնտեսական միության մասին պայմանագիր (ընդունվել է 29.05.2014թ. ուժի մեջ է մտել 02.01.2015թ.).
3. Հայաստանի Հանրապետության՝ «Եվրասիական տնտեսական միության մասին» 2014 թվականի մայիսի 29-ի պայմանագրին միանալու մասին պայմանագիր (ընդունվել է 10.10.2014թ.).
4. «Մաքսային ընթացակարգերի պարզեցման եվ ներդաշնակեցման մասին» Կիոտոյի միջազգային կոնվենցիա (ընդունվել է 18.05.1973թ.).
5. Մաքսային Միության մաքսային սահմանով ֆիզիկական անձանց կողմից կանխիկ դրամական միջոցների և (կամ) դրամական գործիքների տեղափոխման կարգի մասին համաձայնագիր (ընդունվել է 05.07.2010թ.).
6. Մաքսային Միության մաքսային սահմանով ֆիզիկական անձանց կողմից անձնական օգտագործման ապրանքների տեղափոխման և դրանց բացթողման հետ կապված մաքսային գործառնություններ իրականացնելու կարգի մասին համաձայնագիր (ընդունվել է 18.06.2010թ.).
7. Միջազգային փոստային առաքանիներով առաքվող ապրանքների մասով մաքսային գործառնությունների առանձնահատկությունների մասին համաձայնագիր (ընդունվել է 18.06.2010թ.).
8. Ազատ պահեստների և «ազատ պահեստ» մաքսային ընթացակարգի մասին համաձայնագիր (ընդունվել է 18.06.2010թ.).

9. Մաքսային Միության մաքսային տարածքում ազատ (հատուկ, առանձնահատուկ) տնտեսական գոտիների և «ազատ մաքսային գոտի» մաքսային ընթացակարգի հետ կապված հարցերի վերաբերյալ համաձայնագիր (ընդունվել է 18.06.2010թ.)
10. Մաքսային Միության անդամ պետությունների մաքսային մարմինների կողմից մաքսային հսկողության որոշակի ձևերի կիրառումից ազատելու մասին համաձայնագիր (ընդունվել է 18.06.2010թ.)
11. Մաքսատուրքերի վճարման ժամկետների փոփոխման հիմքերի, պայմանների և կարգի մասին համաձայնագիր (ընդունվել է 21.05.2010թ.)
12. Մաքսային Միության մաքսային սահմանով տեղափոխվող ապրանքների և տրանսպորտային միջոցների մասին նախնական տեղեկություններ փոխանակելու եվ ներկայացնելու վերաբերյալ համաձայնագիր (ընդունվել է 21.05.2010թ.)
13. «Մաքսային տարանցում» մաքսային ընթացակարգին համապատասխան փոխադրվող ապրանքների նկատմամբ սահմանված մաքսատուրքերի, հարկերի վճարման ապահովում տրամադրելու և առնչվող որոշ հարցերի, այդ ապրանքների նկատմամբ սահմանված մաքսատուրքերի, հարկերի բռնագանձման առանձնահատկությունների և բռնագանձված գումարները փոխանցելու կարգի մասին համաձայնագիր (ընդունվել է 21.05.2010թ.)
14. Մաքսային Միության մաքսային սահմանով տեղափոխվող ապրանքների մաքսային արժեքը որոշելու մասին (ընդունվել է 25.01.2008թ.)
15. Մաքսային Միության սակագնային առանձնաշնորհումների միասնական համակարգի մասին համաձայնագիր (ընդունվել է 12.12.2008թ.)
16. Ապրանքների ծագման երկիրը որոշելու միասնական կանոնների մասին (ընդունվել է 25.01.2008թ.)
17. Մաքսային Միության անդամ պետությունների մաքսային մարմինների միջև փոխադարձ վարչական օգնության մասին համաձայնագիր (ընդունվել է 21.05.2010թ.)
18. Մաքսային Միության անդամ պետությունների մաքսային մարմինների և մյուս պետական մարմինների միջև տեղեկատվության փոխանակմանը ներկայացվող պահանջների մասին համաձայնագիր (ընդունվել է 21.05.2010թ.)
19. Մաքսային Միության անդամ պետությունների մաքսային ծառայությունների միավորված կոլեգիայի մասին համաձայնագիր (ընդունվել է 22.06.2011թ.)
20. «Մաքսային միության մաքսային օրենսգրքի մասին» համաձայնագիր (ընդունվել է 27.11.2009թ.)
21. «Մաքսային կարգավորման մասին» ՀՀ օրենք (ընդունվել է 17.12.2014թ.)
22. Հայաստանի Հանրապետության մաքսային օրենսգիրք (ընդունվել է 06.07.2000թ.)
23. Վարչական իրավախախտումների վերաբերյալ ՀՀ օրենսգիրք (ընդունվել է 06.12.1985)
24. «Հայաստանի Հանրապետության և Եվրասիական տնտեսական միության անդամ պետությունների միջև անուղղակի հարկերի հաշվարկման և վճարման առանձնահատկությունների մասին» ՀՀ օրենք (ընդունվել է 17.12.2014թ.)
25. «Ավելացված արժեքի հարկի մասին» ՀՀ օրենք (ընդունվել է 14.05.1997թ.)
26. «Ակցիզային հարկի մասին» ՀՀ օրենք (ընդունվել է 07.07.2000թ.)
27. «Երկակի նշանակության ապրանքների արտահանման, հայաստանի հանրապետության տարածքով դրանց տարանցիկ փոխադրման, ինչպես նաև երկակի նշանակության տեղեկատվության և մտավոր գործունեության արդյունքների փոխանցման նկատմամբ հսկողության մասին» ՀՀ օրենք (ընդունվել է 08.04.2010թ.)
28. «Ճանապարհային վճարների մասին» ՀՀ օրենք (03.03.1998թ.)
29. «Բնապահպանական և բնօգտագործման վճարների մասին» ՀՀ օրենք (28.12.1998թ.)
30. «Մշակութային արժեքների արտահանման և ներմուծման մասին» ՀՀ օրենք (ընդունվել է 06.12.2004թ.)
31. «Վարչարարության հիմունքների և վարչական վարույթի մասին» ՀՀ օրենք ընդունվել է 18.02.2004թ.)
32. Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության 6 օգոստոսի 2015 թվականի N 882-Ն որոշումը
33. Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության 6 օգոստոսի 2015 թվականի N 886-Ն որոշումը
34. Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության 4 հունիսի 2015 թվականի N 592-Ն որոշումը

35. Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության 1 հոկտեմբերի 2015 թվականի N 1125-Ն որոշումը
36. Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության 17 դեկտեմբերի 2015 թվականի N 1489-Ն որոշումը
37. Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության 19 նոյեմբերի 2015 թվականի N 1359-Ն որոշումը.
38. Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության 31 օգոստոսի 2015 թվականի N 981-Ն որոշումը.
39. Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության 30 հուլիսի 2015 թվականի N 865-Ն որոշումը.
40. Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության 12 նոյեմբերի 2015 թվականի N 1312-Ն որոշումը.
41. Հայաստանի Հանրապետության Կառավարության 3 դեկտեմբերի 2015 թվականի N 1461-Ն որոշումը.
42. Թիվ ՎԴ/3633/05/09« ՎԴ/6737/05/12, ՎԴ/2166/05/09, ՎԴ/0578/05/08, ՎԴ/2358/05/13 վարչական գործերով ՀՀ վճռաբեկ դատարանի որոշումները.
43. ՀՀ սահմանադրական դատարանի 01.10.2014թ. թիվ ՍԴՈ-1176 թվակիր որոշումը.
44. ՀՀ սահմանադրական դատարանի 12.10.2010թ. թիվ ՍԴՈ-920 թվակիր որոշումը.
45. ՀՀ սահմանադրական դատարանի 03.06.2014թ. թիվ ՍԴՈ-1153 թվակիր որոշումը.